

Iwona Podgórska-Sasin

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ
Kurs ogólnodostępny w roku 2019/20
Program kursu języka włoskiego na poziomie A2
dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Założenia

Proponowany program nauczania opiera się na założeniu, że osoby rozpoczynające naukę na poziomie A2 opanowały język włoski w zakresie wyznaczonym przez program nauczania na poziomie niższym. Uczący się pogłębiają swoją znajomość języka, rozwijając sprawności językowe oraz strategie uczenia się i kompetencje społeczne, a także poszerzają wiedzę ogólną. Lektor jest organizatorem procesu uczenia się, doradcą oraz przewodnikiem, ale końcowe efekty uczenia się zależne są od uczestników kursu – ich wkładu pracy i gotowości do uczenia się. Do osiągnięcia zamierzonych efektów uczący się powinni przeznaczyć minimum 30 godzin na naukę języka poza salą lekcyjną, czyli w ramach pracy własnej. W trakcie trwania kursu, lektor zwraca szczególną uwagę na praktyczne wykorzystanie opanowanych przez uczącego się struktur gramatycznych i słownictwa oraz ćwiczenie prawidłowej wymowy i intonacji, stwarzając na zajęciach jak najwięcej okazji do komunikacji językowej. Nieodłącznym elementem języka obcego jest jego aspekt kulturowy, dlatego w trakcie kursu przybliżane są wybrane zagadnienia z wiedzy o Włoszech.

1. Ogólne cele kursu:

- doskonalenie i rozwijanie wszystkich sprawności językowych nabytych na niższym poziomie
- poszerzanie zasobu leksykalnego i znajomości konstrukcji gramatycznych
- zdobywanie wiedzy o kulturze kraju, w którym mówi się danym językiem
- rozwijanie umiejętności samokształcenia i oceny własnych umiejętności językowych

2. Treści nauczania:

A. Zagadnienia tematyczne

- dane dotyczące osób: stan cywilny, zawód, pochodzenie
- dokumenty niezbędne przy dłuższym pobycie we Włoszech
- sławne miejsca, zabytki, dzieła sztuki we Włoszech, słynni artyści włoscy
- wakacje: miejsca, hotele, środki transportu, ulubione sposoby spędzania wolnego czasu
- podróże, dworzec kolejowy i kupowanie biletu
- miejsca spotkań z przyjaciółmi i rozrywki, jakie oferuje miasto
- sklepy w centrum handlowym i oferowane produkty
- lektura menu, zaproszenie do restauracji i zasady zachowania przy stole
- zwyczaje żywieniowe: produkty spożywcze i składniki przepisu kulinarnego
- prace domowe
- części ciała oraz dobre i złe samopoczucie
- czynności, które pomagają zachować zdrowie i specjalności lekarskie
- wspomnienia z przeszłości – świat dziecka, zabawki
- opis wyglądu i charakteru osoby
- system szkolnictwa we Włoszech, struktura uniwersytetu
- książki i gatunki literackie, utwory muzyczne oraz filmy
- najpopularniejsze dyscypliny sportowe

B. Zagadnienia gramatyczno-leksykalne

- czas teraźniejszy czasowników regularnych i nieregularnych oraz zwrotnych np. *Quando torno a casa mi tolgo le scarpe e mi metto sul divano.*
- czas teraźniejszy czasowników modalnych, np. *Stasera devo pulire il bagno.*
- liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników na -cia i -gia, -co i -go, -ca i -ga, np. *Passano le spiagge con le valigie, sono venditori ambulanti.*
- tryb przypuszczający czasowników: piacere e volere, np. *Ti piacerebbe passare le vacanze in Sardegna? Sì, lo vorrei tanto.*
- czasowniki andare i venire z przyimkami, np. *Vai in America? /Vengo dal Brasile.*
- czasowniki zwrotne w passato prossimo, np. *Ieri mi sono divertita alla festa.*
- comparazione degli aggettivi e il superlativo, np. *Federico Fellini è il regista più famoso d'Italia. / È famosissimo.*
- rodzajnik cząstkowy np. *Vuoi del vino? – Volentieri. E anche delle paste.*
- nieregularne rzeczowniki oznaczające części ciała, np. *Alza le tue braccia!*
- czas przeszły passato prossimo czasowników zwrotnych również z zaimkami, uzgadnianie końcówki imiesłowu czasu przeszłego, np. *Cosa hai fatto ieri? - Mi sono alzato tardi. / Vuoi vedere gli acquisti? No, li ho già visti.*
- tryb rozkazujący - imperativo bezpośredni i forma grzecznościowa, również z zaimkami, np. *Scusa, senti, voglio farti una domanda. – Dimmi! Non ti preoccupare! / Scusi, Signora, senta, voglio farLe una domanda. – Mi dica!*
- czas przeszły imperfetto, formy i zastosowanie, np. *Quando ero bambino non frequentavo volentieri la scuola, non mi piaceva studiare. / Quando studiavo a Milano, facevo sempre a piedi la strada che portava dall'Università al mio appartamento. Era una stradina che passava attraverso un parco.*
- passato prossimo i imperfetto w jednym zdaniu, np. *Ieri mattina, erano le sette e siccome ero già in ritardo, sono uscita di casa di corsa, ma mentre scendevo le scale mi sono fatta male a un piede.*
- zaimek cząstkowy *ne*, np. *Quante lezioni hai domani? – Ne ho molte. Anche ieri ne ho avute tante.*
- partykuła zaimkowa *ci*, np. *Vai spesso al cinema? – Sì, ci vado spesso, l'ultima volta ci sono stata ieri sera.*
- zaimki osobowe w dopełnieniu bliższym i dalszym, formy słabe i mocne z czasownikami w czasie teraźniejszym i przeszłym, np. *Lei gli ha detto che le sta antipatico. / L'Italia mi piace. – Anche a me. L'ho visitata l'anno scorso.*
- czas przyszły prosty futuro semplice, np. *Domani andrò al cinema.*
- zdania warunkowe I typu przy użyciu czasu teraźniejszego i futuro semplice, np. *Domani se ho/avrò tempo, vengo/verrò da te.*
- czasowniki modalne w czasach przeszłych, np. *Perché non sei venuto? - Volevo venire, ma avevo tanto da fare. / Non ho voluto disturbare.*
- zaimki i przymiotniki wskazujące *questo i quello*, np. *Comprì queste scarpe? - No, preferisco quelle là.*
- zaimki względne *che i cui*, np. *Ti porto il libro che devi assolutamente leggere, è quello di cui ti ho parlato ieri.*
- konstrukcja *stare + gerundio* w presente i imperfetto, np. *Cosa stai facendo? - Sto studiando. / Cosa stavi facendo? - Stavo studiando.*
- przysłówki i przymiotniki ilości, np. *Ultimamente studio molto, ho parecchie lezioni.*

- przymiotniki nieregularne *bello i buono* oraz oznaczające kolory, np. *Di chi sono quei bei guanti?* - *Quelli là sono miei. /Queste scarpe marrone scuro sono le mie preferite.*
- przysłówki sposobu i zasady tworzenia, np. *Studio diligentemente e ascolto attentamente tutte le spiegazioni.*
- mowa zależna w czasie teraźniejszym i przyszłym, np. *Cosa dici/dirai? Dico/dirò che è uno studente di Roma.*
- łączniki czasowe w czasie przeszłym, np. *All'inizio sono andato a Palermo, dopo a Siracusa.*

C. Wymowa i intonacja

- ćwiczenie prawidłowej wymowy: dyftongi np. *passione, duemila, pianura*, tryftongi np. *miei, vuoi, guai*, i rozziwy np. *maestro, leone, via, paura*, spółgłoski podwójne np. *sette, capelli*
- fonetyka międzywyrazowa: elizja np. *un'insegnante*, troncamento np. *un insegnante, un po'*
- akcent wyrazowy i zdaniowy
- właściwa intonacja zdań pytających i rozkazujących

D. Funkcje językowe

- przedstawianie siebie i znajomych, informowanie o sobie i swoich zainteresowaniach, np. *Mi chiamo Matteo, sono italiano, vengo da Roma, sono in Polonia da sei mesi. Faccio lo studente.*
- podejmowanie rozmowy na temat znanych/ulubionych miejsc we Włoszech, np. *Che cosa ti piace dell'Italia? / In Italia per me al primo posto c'è il Colosseo.*
- pytanie osób o ich gusty, o to, co się podoba lub spodobało, np. *A me piace molto Michelangelo. E a Lei? – Mi è piaciuta molto la Cappella Sistina.*
- informowanie o dokumentach niezbędnych do życia, studiowania i pracy we Włoszech, np. *Chi vuole risiedere in Italia per più di tre mesi, deve richiedere un permesso di soggiorno.*
- opowiadanie o wydarzeniu z przeszłości, np. o wycieczce, wakacjach, o tym, co się zrobiło ciekawego, np. *Abbiamo acquistato il biglietto online e la mattina dopo siamo partite per...*
- podawanie krótkich informacji na temat znanych postaci historycznych, np. *Raffaello Sanzio è nato a Urbino ed è morto a Roma nel 1520.*
- pytanie i informowanie o prawdopodobnych zamierzeniach, np. *Dove ti piacerebbe andare in vacanza? – Vorrei andare a Roma.*
- pytanie o informacje na ulicy czy na dworcu, kupowanie biletu kolejowego, pytanie o czas odjazdu i przyjazdu, przesiadki, np. *Un biglietto per ..., per favore. Quanto costa un biglietto per ...? A che ora parte/arriva? Da che binario parte? Dove devo cambiare?*
- redagowanie oficjalnego listu z prośbą o informacje na temat miejsca na wakacje, np. *Gentili Signori, Vi scrivo per chiederVi informazioni...*
- komunikowanie się poprzez krótkie wiadomości sms lub czat, język krótkich wypowiedzi, np. *Ciao, che fai stasera? Ci sentiamo in chat? Ehi, ci 6?*
- wymiana opinii na temat zakupów, np. *Che begli orecchini! Dove li hai comprati?*
- zapraszanie na kolację, np. *Vieni con me a cena?*
- przyjmowanie i odrzucanie zaproszenia, np. *No, grazie, non ho voglia. Che ne dici di uscire un po'? -Va bene./ Ti va di andare al cinema stasera? –Sì, mi va bene./ No, non mi va.*
- zapisywanie przepisu kulinarnego, np. *Mettere la carne in teglia e versare dell'olio...*

- pytanie i opowiadanie o zwyczajach żywieniowych, np. *Quanti caffè bevi al giorno? – Ne bevo due o tre.*
- pytanie i informowanie o czynnościach wykonywanych w danym momencie w teraźniejszości, np. *Cosa stai facendo? - Sto studiando.*
- informowanie o swoim samopoczuciu i problemach ze zdrowiem, np. *Mi sento stanca, ho freddo e mal di testa.*
- udzielanie rad, np. *Allora chiama subito il dottore! / Lei vada a casa, prenda un tè caldo, dorma un po' e torni domani.*
- prośenie o zrobienie czegoś dla nas, np. *Vammi a comprare uno sciroppo.*
- stawianie hipotez i tworzenie zdań warunkowych realnych, np. *Se studi/studierai, passi/passerai l'esame.*
- wspomnianie i opisywanie osób w czasie przeszłym, np. *Com'era carina! Aveva i capelli biondi, lunghi...*
- opowiadanie o czynnościach zwyczajowych w przeszłości, np. *Quando ero bambino, non frequentavo volentieri la scuola, non mi piaceva studiare.*
- opisywanie miejsc z przeszłości, np. *Quando studiavo a Milano facevo sempre a piedi la strada che portava dall'Università al mio appartamento. Era una stradina che passava attraverso un parco.*
- opisywanie wydarzeń w przeszłości, np. *Ieri mattina, erano le sette e siccome ero già in ritardo, sono uscita di casa di corsa, ma mentre scendevo le scale mi sono fatta male a un piede.*
- prowadzenie rozmowy telefonicznej, np. - *Pronto! - Pronto, ciao, come stai? Ti telefono per dirti che... Ciao, ci sentiamo.*
- podejmowanie rozmów na tematy związane z książkami, muzyką i kinem np. *Secondo me il romanzo storico è più interessante del romanzo d'avventura.*
- opowiadanie o swoich planach na przyszłość, wyrażenie pragnień i nadziei, np. *Probabilmente avrò un lavoro che mi piace tanto. Magari fra un paio di anni leggerete i miei articoli.*

E. Aspekt kulturowy

- zastosowanie formy grzecznościowej w pozdrowieniach, pytaniach i prośbach
- wybitne postacie ze świata sztuki i słynne dzieła sztuki, literatury i filmu
- najczęściej wybierane przez Włochów miejsca spotkań, rola placu w mieście i baru
- pozycja sztuki kulinarnej a także specjalności kuchni włoskiej i zachowanie przy stole

3. Przewidywane efekty uczenia:

Po zakończeniu kursu student potrafi:

Słuchanie

- zrozumieć wypowiedzi skierowane do niego w standardowej odmianie języka na tematy dobrze znane oraz często spotykane w życiu społecznym
- zrozumieć krótkie komunikaty np. na dworcu i lotnisku
- zrozumieć krótkie relacje, opisy osób i wydarzeń, wypowiedzi na temat planów i doświadczeń

Czytanie

- zrozumieć krótkie teksty o charakterze informacyjnym jak polecenia w ćwiczeniach, nagłówki dłuższych artykułów prasowych, prospekty reklamowe, menu w restauracji, rozkłady jazdy, instrukcje
- zrozumieć krótkie artykuły i opracowania na tematy poznane podczas zajęć
- zrozumieć wiadomości z poczty elektronicznej i sms

Pisanie

- redagować proste teksty typu: wiadomość mail, sms, list prywatny
- napisać krótki życiorys
- omówić krótko dobrze znany temat w formie pisemnej, podając argumenty za i przeciw określoneemu punktowi widzenia
- napisać krótkie streszczenie przeczytanego tekstu a także wyrazić w prywatnym liście uczucia i poglądy oraz zrelacjonować bieżące i przeszłe wydarzenia
- opisać przedstawione na fotografii miejsce
- odpowiedzieć pisemnie na zaproszenie, wyrażając zgodę lub odmowę

Mówienie

- przeprowadzić krótką rozmowę telefoniczną na znane tematy, otrzymując oczekiwane informacje
- wyrazić prośbę o powtórzenie niezrozumianej informacji i o wolniejszy tok wypowiedzi
- pytać o drogę, dogodny środek transportu i rozkład jazdy
- przedstawić siebie i towarzyszące osoby
- zrobić zakupy pytając o cenę i prosząc o pokazanie towaru, zamawiać w barze czy restauracji
- opowiedzieć o sobie, swojej rodzinie i swoim miejscu zamieszkania
- brać udział w rozmowie towarzyskiej, nawet jeśli nie rozumie wszystkiego
- wyrazić prośbę w sposób uprzejmy, również w formie grzecznościowej i udzielić informacji, jeśli przedmiot rozmowy jest dobrze znany
- relacjonować krótko wydarzenia minione i informować o swoich planach i oczekiwaniach
- wyrazić i uzasadnić własną opinię a także informować o swoich gustach i pragnieniach dostarczając krótkich informacji na znane tematy
- składać życzenia, gratulować, wyrażać żal i rozczarowanie